

MRF 2022.264

Vestre Landsrets dom af 12. december 2022, 12. afd., sag S-1089-21
(Jens Røn, Annette Nørby og Marie Kathrine Nielsen)

Anklagemyndigheden mod T Aps (adv. Jakob Fastrup)

Kvotevirksomhed idømt bøde på 30.000 kr. for manglende indberetning af verificerede CO₂-udledninger for 2019 til Energistyrelsen inden den 31. marts 2020.

Efter EU's kvotedirektiv (2003/87) er de virksomheder, der er anført i direktivets bilag I, omfattet af direktivets regler. Det indebærer bl.a., at virksomheden skal have en tilladelse efter art. 5 og opfylde de i art. 6 fastsatte krav til monitorering af udledning af drivhusgasser, herunder som fastsat i en af myndighederne godkendt overvågningsplan. Efter art. 14, stk. 3, skal driftslederen af et anlæg overvåge og rapportere de årlige emissioner fra det pågældende anlæg til den kompetente myndighed efter udgangen af det pågældende år. Efter direktivets art. 15, stk. 1, skal rapporteringen efter art. 14, stk. 3, verificeres efter kriterier oplyst i direktivets bilag V og reglerne i gennemførelsesforordning (senest forordning nr. 2018/2067), hvoraf bl.a. fremgår, at verifikationen skal foretages af en uvildig tredjepart (verifikator), som skal være akkrediteret for de aktiviteter, som den pågældende kvotevirksomhed udfører. I dansk ret er kvotedirektivets regler navnlig implementeret i lov om CO₂-kvoter (kvoteloven) og bekendtgørelsen om CO₂-kvoter m.v. (kvotebekendtgørelsen). Ifølge bekendtgørelsens § 17, stk. 1 og 2, skal en operatør af en kvotevirksomhed årligt senest den 31. marts rapportere verificerede udledninger for det foregående år til Energistyrelsen og sikre, at rapporteringen registreres i et EU-register. T ApS var tiltalt for at have overtrådt disse regler ved som operatør for en kvotevirksomhed ikke at have indberettet verificeret drivhusgasudledning for 2019 til Energistyrelsen senest den 31. marts 2020. T ApS' virksomhed bestod af nogle dieselmotorer, som leverede strøm, når elnettet havde behov for det, men som for det meste stod stille. T ApS nægtede sig skyldig, og virksomhedens direktør forklarede for retten, at han i de første fire år fra 2008-2012, hvor motorerne kørte meget, havde indberettet verificeret CO₂-udledning til myndighederne. I de efterfølgende år havde virksomheden produceret strøm, så CO₂-udledningen i kvoter alene svarede til en værdi af 3-5.000 kr. pr. år. Direktøren

havde derfor fundet det helt unødvendigt at få foretaget en verifikation af indberetninger, der beløb sig til 25.000 kr., da det ud fra den producerede strøm var muligt at udregne udledningen. Byretten fandt, at selvom direktøren for T ApS mente, at der var tale om en unødvendig regel, når der udledes lidt CO₂, og når det kan beregnes på en anden måde, var T ApS skyldig i en overtrædelse af kvotebekendtgørelsens regler. For så vidt angik strafudmålingen bemærkede byretten, der ikke fandtes retspraksis på området, og at forarbejderne til bestemmelsen heller ikke udtalte noget om bødeniveauet for overtrædelsen. Byretten var enig med Energistyrelsen i, at det ikke ville være særligt operationelt eller rimeligt, hvis bøden skulle udmåles i forhold til størrelsen af produktionsenhedens CO₂-udledning. Byretten fastsatte bøden til 30.000 kr. med henvisning til, at bøden skulle være af en sådan størrelse, at den havde en præventiv effekt over for virksomhederne, samt til det oplyste om udgiften til verifikator. Da T ApS på forhånd var blevet advaret af Energistyrelsen om, at der ville ske politianmeldelse, såfremt der ikke blev indberettet verificerede udledninger, kunne det ikke føre til et andet resultat, at Energistyrelsen ikke i tidligere år havde anmeldt T ApS' tilsvarende overtrædelser. T ApS ankede dommen til landsretten med påstand om formildelse. Landsretten udtalte, at det følger af kvotedirektivets art. 16, stk. 1, at sanktioner for overtrædelser skal være effektive, stå i rimeligt forhold til overtrædelsen og have afskrækkende virkning. Landsretten bemærkede, at det fremgår af straffelovens § 51, stk. 3, at der ved fastsættelse af bøden skal tages særligt hensyn til bl.a. en tilsigtet besparelse, og at det måtte lægges til grund, at T ApS' udgift til verifikator ville have været i størrelsesordenen 25.000 kr. På den baggrund tiltrådte landsretten, at bødestraffen var fastsat til 30.000 kr. og stadfæstede derfor byrettens dom.

Kommentar: Mens EU's kvotedirektiv fra 2003 har affødt et stort antal domme fra EU-Domstolen om fortolkning og håndhævelse af direktivets regler (se fx **MRF 2020.1** om straf for manglende indberetning af CO₂-kvoter, **MRF 2021.268** om overførsel af CO₂-kvoter mellem to kvotehandelsperioder og **MRF 2022.7** om pligten til at tilbagelevere emissionskvoter), er det så vidt ses første gang, at direktivets regler har været genstand for en dansk retssag. I modsætning til flertallet af sagerne for EU-Domstolen, der har omhandlet den takstmæssige bøde i kvotedirektivets art. 16 på 100 euro pr. ton, som ikke er tilbageleveret, vedrørte nærværende sag den uafhængige verifikationsmekanisme, og begrundelsen for domfældelsen og strafudmålingen må anses for at være i overensstemmelse med direktivet. Derimod må det undre, at Energistyrelsen fra 2013-2018 tilsyneladende undlod at politianmelde T ApS for overtrædelse af indberetningspligten, da styrelsens håndhævelsespligt må ses i lyset af EU-Domstolens praksis, hvorefter nationale myndigheder i medfør af loyalitetspligten i TEU art. 4, stk. 3, er forpligtet til at indlede retsforfølgning mod overtrædelse af EU-retlige regler med henblik på at sikre EU-rettens effektivitet og den national rets afskrækkende virkning, jf. fx sag C-352/92, *Milchwerke Köln*, samt *Fenger: Forvaltning og fællesskab*, 2004, s. 242 og samme: *EU-rettens påvirkning af dansk forvaltningsret*, 4. udg., 2021, s. 4. Det fremgår i øvrigt ikke af dommen, om tiltalte virksomhed var blevet pålagt at betale den takstmæssige bøde efter direktivets art. 16 (kvotelovens § 28, stk. 1).

RETEN I HERNING

Udskrift af dombogen

D O M

afsagt den 12. maj 2021

Rettens nr. 99-5775/2020
Politiets nr. 4100-88990-00001-20

Anklagemyndigheden

mod

T ApS

cvr-nummer: 367

Anklageskrift er modtaget den 7. december 2020.

T ApS er tiltalt for overtrædelse af

bekendtgørelse om CO2-kvoter, tidligere bekendtgørelse nr. 1570 af 23. december 2014, § 17, stk. 1, og stk. 2, jf. § 20, stk. 1, nr. 6, jf. stk. 2, nu-gældende bekendtgørelse nr. 2134 af 21. december 2020, § 17, stk. 1, og stk. 2, jf. § 21, stk. 1, nr. 8, jf. stk. 2, ved som ansvarlig driftsleder/operatør for produktionsenheden T ApS, Cvr nr. , ikke at have indberettet verificeret drivhusgasudledning for 2019 til Energistyrelsen senest den 31. marts 2020.

Påstande

Anklagemyndigheden har nedlagt påstand om bødestraf.

T ApS har nægtet sig skyldig, subsidiært påstået strafbortfald eller rettens mildeste dom.

Sagens oplysninger

T ApS v/ direktør og ejer A har forklaret, at selskabet har nogle dieselmotorer, som leverer strøm, når elnettet har behov herfor. For omkring 15 år siden blev markedet liberaliseret, og man kunne byde ind på denne opgave. Selskabet tjener mest på at stå til rådighed, da de ikke kører ret meget. Det hænger sammen med, at det er ret dyrt at få leveret strøm af dem, så det sker forholdsvis sjældent. I de første år kørte de noget mere og havde en indtægt på omkring 3 millioner kr., men siden er det gået ned af bakke. I 2017 var indtjeningen på 125.000 kr., og samtidig er der huslejudgifter på 600.000 kr. I 2019 var der et sam-

let underskud på 1,3 millioner kr. I 2018 var der et overskud på 22 millioner kr. Det hang sammen med, at selskabet havde fået gældseftergivelse. Sidste gang der var overskud på driften var i 2020, hvor der blev tjent omkring 1 million kr. Det hang sammen med, at der blev kørt med en del timer, men med en lav belastning. Det svinger således meget, hvordan det går. Når han har beholdt selskabet skyldes det, at anlægget alligevel står der og starter automatisk. Nogle år kan der tjenes lidt på det, og andre år kan han udnytte et skattemæssigt underskud i forbindelse med sambeskattede selskaber.

Det er rigtig nok, at selskabet har en tilladelse til at udlede CO₂. Han husker ikke den konkrete godkendelse af overvågningsplanen i bilag 12-5 fra 2014, men der var allerede en sådan fra 2008. Det er også rigtigt nok, at selskabet årligt skal indberette drivhusgasudledningen. Det sker på en hjemmeside, hvor man fylder en formular ud, og det har selskabet også gjort i alle årene. I de 4 første år fra 2008 - 2012, hvor motorerne kørte meget, blev indberetningerne også verificeret af en verificator. Det svarer lidt til en revisorerklæring, hvor verificatoren ser bilagene på indkøb af brændsel og ser, hvad målerne står på i tanken. Der var dengang 3-4 verificator-firmaer, som alle tog 25.000 kr. for at lave verifikationen. Det syntes han var meget og helt unødvendigt, da det jo ud fra den producerede strøm, som afregnes efter måler, er muligt at udregne, hvor mange CO₂ kvoter, der er tale om. Med det forbrug, som selskabet har nu, udledes der kun CO₂ i kvoter til en værdi af 3-5.000 kr. pr. år, hvorfor det er helt tåbeligt at bruge 25.000 kr. på denne kontrol. Hertil kommer, at Energistyrelsen i mange år har været flinke selv at beregne kvoterne. Energistyrelsen har måske nok skønnet lidt højt, men så har han valgt at acceptere det, da det ikke kunne betale sig at klage. I 2019 har Energistyrelsen også beregnet kvoterne som anført i bilag 1-7. Han har fået tilsvarende afgørelser for de tidligere år, hvor Energistyrelsen ikke har anmeldt noget. Han mindes ikke at have set mailen af 22. januar 2020 (bilag 1-6) fra Susanne Brask i Energistyrelsen. Det er hans mail, som den er sendt til og han vil heller ikke bestride, at han har modtaget den, men han modtager ca. 40-50 mails om året fra Energistyrelsen om noget, hvor der kun udledes CO₂ for 3.000 kr om året, så det er ikke noget, som han nærlæser.

Af mailen af 22. januar 2020 fremgår under overskriften "VIGTIG Information om rapportering af CO₂-udledning", at T ApS i de seneste år ikke har indberettet en verificeret CO₂-udledningsrapport senest den 31. marts, og at Energistyrelsen hvert af årene ud fra en konservativ vurdering har truffet afgørelse om produktionsenhedens CO₂-udledning. Der har i afgørelserne været informeret om straffebestemmelserne for ikke at overholde indberetningsforpligtelsen, og Energistyrelsen advarede om, at der for at fremme regelefterlevelsen dette år ville ske politianmeldelse, hvis indberetningspligten ikke blev overholdt.

Rettens begrundelse og afgørelse

A har forklaret, at det er rigtigt nok, at der ikke

fra selskabets side er indberettet en verificeret drivhusgasudledning til Energistyrelsen for 2019 inden den 31. marts 2020. Uanset at han finder, at der er tale om en unødvendig regel, når der udledes så lidt CO₂, og når det kan beregnes på en anden måde, har T ApS derfor overtrådt CO₂-kendtgørelsen som anført i tiltalen. Det er derfor bevist, at tiltalte er skyldig.

Straffen fastsættes til en bøde på 30.000 kr., jf. dagældende bekendtgørelse om CO₂-kvoter nr. 1570 af 23. december 2014 § 17, stk. 1, og stk. 2, jf. § 20, stk. 1, nr. 6, jf. stk. 2, , jf. nugældende bekendtgørelse nr. 2134 af 21. december 2020 § 17, stk. 1, og stk. 2, jf. § 21, stk. 1, nr. 8, jf. stk. 2.

Efter det oplyste findes der ikke retspraksis på området, og forarbejderne til bestemmelsen udtaler heller ikke noget om bødeniveauet for overtrædelsen. Som anført af Energistyrelsen vil det heller ikke være særligt operationelt eller rimeligt, hvis bøden skal udmåles i forhold til størrelsen af produktionsenhedens CO₂-udledning. Retten har herefter ved udmålingen af bøden lagt vægt på, at den skal være af en sådan størrelse, at den har en præventiv effekt overfor virksomhederne, samt det oplyste om udgiften til verifikator. Det forhold, at Energistyrelsen ikke i tidligere år har foretaget anmeldelser af tilsvarende overtrædelser kan ikke føre til noget andet resultat, da selskabet på forhånd blev advaret om, at der ved fremtidige overtrædelser ville ske anmeldelse.

Thi kendes for ret:

T ApS skal betale en bøde på 30.000 kr.

Tiltalte skal betale sagens omkostninger.

Solveig Bloch Madsen
dommer

/grm

Udskriftens rigtighed bekræftes.
RETTEN I HERNING, den 12. maj 2021

Anni Holm
kontorfuldmægtig

DOM

afsagt den 12. december 2022 af Vestre Landsrets 12. afdeling (dommerne Jens Røn, Annette Nørby og Marie Kathrine Nielsen) i ankesag

V.L. S-1089-21

Anklagemyndigheden

mod

T ApS

Cvr nr.:

(advokat Jakob Fastrup, Ikast)

Retten i Herning har den 12. maj 2021 afsagt dom i 1. instans (rettens nr. 99-5775/2020).

Påstande

Tiltalte har påstået formildelse.

Anklagemyndigheden har påstået stadfæstelse.

Forklaringer

A har som direktør og ejer af T ApS supplerende forklaret, at virksomheden stoppede med at benytte verificering, da de ikke havde ret meget CO₂-udledning. Det var også hans vurdering, at verifikatorene ikke var særligt dygtige rent teknisk. Virksomheden lavede arbejdet selv, og verifikator skulle bare godkende deres tal. Det var hans indtryk, at alle verifikatorer tog samme pris for arbejdet. Han har ikke undersøgt, om der har været prisstigninger efterfølgende.

Det kan godt passe, at han har forklaret til politiet, at det ville være ude af proportioner at betale 30-40.000 kr. for en verifikator. Det er det tal, han har hørt, det koster for større virksomheder i dag. Han har ikke selv undersøgt det.

Virksomhedens dieselmotorer står til rådighed, hvis elnettet er i knæ, og de får rådighedsbetaling for dette. Denne betaling sker uafhængigt af, om der bliver behov for el. Der er desuden aftalt en pris for den el, der eventuelt måtte blive leveret. I de første år var rådighedsbetalingen på 200-300.000 kr. om måneden. Senere er prisen faldet til ca. 1/10. Da virksomheden blev etableret, var den mellemstor sammenlignet med tilsvarende virksomheder.

Opgørelsen af CO₂-udledning sker ud fra, hvor meget fossilt brændstof der er brugt på det givne anlæg. Den anvendte diesel omregnes til produceret el. Verifikator tjekker de beregninger, virksomheden selv har lavet, men ser ikke anlægget fysisk. Verifikator er godkendt af Energistyrelsen. Han har nogle gange selv sendt regnestykket direkte ind til Energistyrelsen. Det har nok taget ham 1½ time at lave. De år, hvor virksomheden har undladt at anvende verifikator, har det været fordi, det ikke gav mening at bruge penge på det ud fra virksomhedens begrænsede forbrug. Energistyrelsen tjekker alene produktionen af el, mens en verifikator tjekker mere.

Landsrettens begrundelse og resultat

Det følger af kvotedirektivets artikel 16, stk. 1, at medlemsstaterne skal fastsætte sanktioner for overtrædelse af de nationale bestemmelser, der vedtages i henhold til direktivet, og at sanktionerne skal være effektive, stå i rimeligt forhold til overtrædelsen og have afskrækkende virkning.

De nærmere regler for gennemførelsen af kvotedirektivet, herunder kravet om årlig rapportering af verificerede udledninger og strafansvaret for undladelse heraf, er fastsat i bekendtgørelse om CO₂-kvoter.

Det fremgår af straffelovens § 51, stk. 3, at der ved fastsættelse af bøden skal tages særligt hensyn til blandt andet en tilsigtet besparelse.

Der er ikke for landsretten fremlagt generelle oplysninger om omkostningerne til verifikation, som må antages i et vist omfang at kunne være afhængig af arbejdets omfang og dermed størrelsen af virksomhedens CO₂-udledning.

Det fremgår af sagens oplysninger, at T ApS' CO₂-udledning i 2019 var beskeden, og det kan efter bevisførelsen lægges til grund, at virksomhedens udgift til verifikator ville have været i størrelsesordenen 25.000 kr.

Det tiltrædes på denne baggrund, at bødestrafen er fastsat til 30.000 kr.

Landsretten stadfæster derfor dommen.

Thi kendes for ret:

Byrettens dom stadfæstes.

Tiltalte skal betale sagens omkostninger for landsretten.

Jens Røn

Annette Nørby

Marie Kathrine Nielsen

Udskriften udstedes uden betaling.

Udskriftens rigtighed bekræftes.

Vestre Landsret,

Viborg den 12. december 2022

Julia Greve Otkjær

elev